

CAVALLERS NORMANDS I SERGENT BRETÓ

*Cavaller normand (primera meitat del segle XII)
WHITE MODELS (ITÀLIA)
Figura pintada per Aleix Pratdepàdua*

CAVALLER NORMAND

Primera meitat del segle XII

L'element defensiu bàsic d'aquest cavaller consisteix en un ausberg amb caputxa de malla, no gaire llarg i de màniga curta, amb l'additament d'una peça quadrangular a l'alçada del pit, la funció de la qual no queda prou clara. Es protegeix la cama dreta amb una mitja de tela gruixuda, reforçada amb tires de cuir, i l'esquerra amb calça de malla. Ambdós peus, però, són recoberts amb escates metàl·liques i van calçats amb esperons de punxa.

Sota l'ausberg porta una llarga vesta sense mànigues, a manera de gonella, que sembla feta de domàs i probablement d'origen oriental. Es protegeix el cap amb un elm cònic punxegut pintat a base de girons coberts de tons blavosos i grocs. Vinculat amb el casc apareix un nasal que contribueix a defensar el rostre. Protegeix el seu cos amb

un escut ametllat que duu subjectat amb un maniple.

Va armat amb una espasa, encabida dins una beina de cuir, i una destral, arma contundent que ocasionava greus ferides.

L'arnès d'aquest cavaller normand és semblant, en alguns aspectes, al que duïen alguns cavallers representats a la Bíblia de Rodes (principis del segle XI) i al tapís de Bayeux (segona meitat del segle XI). Per això, és versemblant situar-lo cap a començaments del segle XII, quan encara, pel que fa a l'evolució de l'arnès, no s'havien produït gaire canvis en relació amb el segle anterior; bé que també es podria situar vers mitjan segle, però, en aquest cas, es tractaria d'un arnès passat de moda, fet que tampoc no era estrany que s'esdevingués.

CAVALLER NORMAND

Segona meitat del segle XII (c.1170)

PEGASO MODELS
(ITÀLIA)

Escultor: Luca Marchetti
Pintor: Paco Ariza

Aquest cavaller es protegeix amb un ausberg i una túnica enconxada o cambax, interposada entre l'ausberg i una llarga vesta interior col·locada a manera de gone·lla. L'ausberg té les mànigues curtes; per això, en aquest cas, els braços són resguardats amb dos braços de malla independents que també cobreixen les mans mitjançant unes manyoples. Es resguarda les cames amb calces de malla, però amb la particularitat que les sabates o escarpes són recobertes d'escates. Els esperons que porta per estimular el cavall són, en consonància amb l'època, punxeguts i sense rodeta. Cal ressaltar el fet que dugui una caputxa de tela gruixuda o bé de cuir, talment com si fos un capmall, en substitució de la de malla. De tota manera, no es pot descartar

que es tracti d'una peça col·locada damunt la caputxa de malla per protegir-la del sol i de la pluja i alhora utilitzar-la com a complement defensiu.

Es cobreix el cap amb un elm cònic punxegut, pintat a base de llistes verticals vermelles i blaves que s'afuen vers la punta. Com a arma ofensiva, utilitza una espasa i es defensa amb un escut d'ametlla fermat per un maniple; és pintat amb els mateixos colors de l'elm i reforçat amb barnilles metàl·liques disposades en forma de carboncle.

L'arnès, amb què es guarneix, s'ajusta perfectament als models utilitzats a partir de la segona meitat del segle XII.

SERGEANT BRETÓ

Segona meitat del segle XII (c.1160)

ANDREA MODELS
(MADRID)

Escultor: A. Terol

Pintora: Anna Derqui

Aquest guerrer bretó protegeix el seu cos amb un llarg ausberg, que també li cobreix els braços, i li resguarda el cap mitjançant una caputxa de malla que, en aquest cas, la duu enretirada i posada endarrere. Porta les cames cobertes amb calces de malla i els peus sobreprotegits amb escarpins de cuir. Vesteix una llarga sobrevesta, sense mànigues, que arriba fins als peus; és ornada mitjançant una partició on hi ha els mateixos colors –groc i verd– que figuren a l'escut i que també es repeteixen al casc, que és rodó i proveït de nasal.

Com a armes ofensives utilitza una espasa, que duu encabida dins la beina, i una llança que sosté amb la mà esquerra.

L'escut, amb què es defensa, és ametllat i els senyals heràldics que hi figuren deuen correspondre als del seu senyor: escut partit d'or i de sinople; sobre el tot un lleó de gules, linguat i armat d'atzur.

La manca d'esperons evidencia la seva condició d'infant, però d'una categoria superior a la d'un simple peó, en aquest cas la de sergent.